

ΤΑ Ν&Epsilonpsilon;Α, 13.3.15: Την επιστροφή των λύτρων που κατέβαλε η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης στα γερμανικά στρατεύματα κατοχής και των χρημάτων που εκταμιεύθηκαν υπέρ των στρατευμάτων κατοχής από τους λογαριασμούς του Δήμου Θεσσαλονίκης θα διεκδικήσει η Ελλάδα, στο πλαίσιο της διεκδίκησης των γερμανικών κατοχικών οφειλών, όπως αποφάσισε η βουλή, ύστερα από σχετική πρόταση του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ Τριαντάφυλλου Μηταφίδη.

Η Βουλή αποτιεί φόρο τιμής στη μνήμη των Εβραίων και Ρομά Θεσσαλονικέων που πριν από 72 χρόνια, στις 15 Μαρτίου 1943, ξεκίνησε ο ξεριζωμός και η εξόντωσή τους στα ναζιστικά στρατόπεδα της «τελικής λύσης».

Ταυτόχρονα, χαιρετίζει την πορεία μνήμης που θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη την ερχόμενη Κυριακή (14 Μαρτίου), από την πλατεία Ελευθερίας, όπου βρίσκεται το Μνημείο του Ολοκαυτώματος των Εβραίων, μέχρι τον παλιό σιδηροδρομικό σταθμό, από όπου αναχωρούσαν τα τρένα για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

«Χαιρετίζω την απόφαση, η οποία ελήφθη από τη Βουλή, να συμπεριληφθεί στις διεκδικήσεις, από τους Γερμανούς, το ζήτημα των λύτρων που κατέβαλε η Κοινότητά μας στα γερμανικά στρατεύματα κατοχής. Είναι ένα πολύ θετικό βήμα», δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης Δαυίδ Σαλιτέλ.

Τι έγινε το 1942

Στις 11 Ιουλίου του 1942, τα άρρενα μέλη της Ισραηλιτικής Κοινότητας της Θεσσαλονίκης, από 18-45 ετών, διατάσσονται να συγκεντρωθούν στην πλατεία Ελευθερίας, με πρόσχημα την καταγραφή τους. Εκεί, οι Ναζί, υποχρεώνοντάς τους σε πολύωρη ορθοστασία, κάτω από τον ήλιο και υποβάλοντάς τους σε εξευτελιστικές «γυμναστικές ασκήσεις», τους βασανίζουν και τους ταπεινώνουν για ώρες.

Πολλοί οδηγούνται σε καταναγκαστικά έργα οδοποιίας, κατασκευής οχυρωματικών έργων ή συντήρησης των σιδηροδρομικών γραμμών, στη βόρεια, την κεντρική και τη νότια Ελλάδα. Η καταγραφή των μελών της Κοινότητας συνεχίζεται και στις 13, 14, 15 και 16 Ιουλίου. Όσοι μεταφέρονται στις τοποθεσίες των έργων αναγκάζονται να εργαστούν σε βάρδιες 10-12 ωρών, υπό απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης. Το ποσοστό θνησιμότητας, μέσα στους πρώτους 2,5 μήνες, φτάνει το 12%.

Οι γερμανικές δυνάμεις κατοχής αρνούνται να απελευθερώσουν τα κρατούμενα μέλη της Κοινότητας και προκειμένου να αποφευχθεί ο βέβαιος θάνατος των υπολοίπων, λόγω των απάνθρωπων συνθηκών και των ασθενειών, η Κοινότητα αναγκάζεται να έρθει σε συμφωνία με τον ανώτερο στρατιωτικό διοικητή Μακεδονίας και Αιγαίου του Γ' Ράιχ Μαξ Μέρτεν, για την καταβολή λύτρων ύψους 2,5 δισ. δραχμών.

Καθώς επρόκειτο για ένα αστρονομικό, για τα δεδομένα της εποχής, χρηματικό ποσό, η Κοινότητα αποφασίζει να εκποιήσει περιουσιακά της στοιχεία αναζητώντας, ταυτόχρονα,

δωρεές από το σύνολο των μελών της και εβραϊκούς οργανισμούς στην Αθήνα και το εξωτερικό.

Ο δικαστικός αγώνας της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης για την ηθική δικαίωση και την επιστροφή των λύτρων ξεκίνησε το 1997, μέσω των ελληνικών δικαστηρίων. Η όλη διαδικασία διήρκεσε 17 χρόνια και τελικά, τον Δεκέμβριο του 2013, το αίτημα της Κοινότητας απορρίφθηκε από τον Άρειο Πάγο, λόγω δωσιδικίας.

Σύμφωνα με παλαιότερη ανακοίνωσή της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, κατόπιν δικών της ενεργειών και έρευνας στα αρχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, εντοπίστηκαν επτά από τις επιταγές, με τις οποίες έγινε η αποπληρωμή των λύτρων, από τον Νοέμβριο του 1942 μέχρι και τον Ιανουάριο του 1943, ύψους 1,036,000,000 δραχμών. Οι εξοφληθείσες επιταγές φέρουν, στην πίσω όψη τους, την υπογραφή του Μαξ Μέρτεν και των εντολοδόχων του.

Στις 19 Φεβρουαρίου 2014, η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης προχώρησε στην κατάθεση αίτησης στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για ηθική δικαίωση και επιστροφή των λύτρων, αλλά η αίτηση, όπως εξήγησε ο κ. Σαλτιέλ, απορρίφθηκε.

Σχετικά:

[Ομιλ&iα τ&omicronn;&upsilonn;
πρωθ&upsilonn;π&omicronn;&upsilonn;ργ&omicronn;ύ
Α. Τσ&iπρα στη
Β&omicronn;&upsilonn;λ&ή 10.3.15](#)